

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Державна вища професійна школа
ім. кап. Вітольда Пілецького в Освенцеми (Польща)
Університет економіки в Братиславі
Факультет економіки бізнесу в Кошице (Словацька Республіка)
Віденська консерваторія в м. Будапешт (Угорщина)

II Міжнародна науково-практична інтернет-конференція

**“УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІ І ВИКЛИКИ”**

Збірник тез доповідей

Мукачево
6-7 квітня 2020 р.

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Державна вища професійна школа ім. кап. Вітольда Пілецького в
Освенцеми (Польща)
Університет економіки в Братиславі
Факультет економіки бізнесу в Кошице (Словацька Республіка)
Віденська консерваторія в м Будапешт, (Угорщина)**

**УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІЇ І ВИКЛИКИ**

**MANAGEMENT OF SOCIO-ECONOMIC
TRANSFORMATIONS OF BUSINESS PROCESSES:
REALITIES AND CHALLENGES**

**Тези доповідей
II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції**

6-7 квітня 2020 р.

**Мукачево
2020**

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

У66

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
Вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 8 від 23 квітня 2020 року)*

У66

Управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів: реалії і виклики: збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Мукачево, 6-7 квітня 2020 р.). – Мукачево: МДУ, 2020. – 340 с.

***Відповідальний за випуск:** Феєр О.В. – к.е.н., доц., доцент кафедри менеджменту та управління економічними процесами, відповідальна за наукову роботу кафедри.*

***Технічний редактор:** Товт Т.Й. – к.е.н., доцент.*

У збірнику тез за матеріалами II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, що проводилася кафедрою менеджменту та управління економічними процесами Мукачівського державного університету, висвітлюються погляди науковців, аспірантів, слухачів магістратури, студентів, представників державних органів влади та місцевого самоврядування, підприємницьких структур на актуальні проблеми управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів в сучасних умовах.

Матеріали структуровані в розрізі декількох напрямів досліджень: «Управління економікою держави в умовах глобальних перетворень»; «Особливості регіонального управління господарськими процесами»; «Управління економічними процесами суб'єктів господарювання»; «Фінансове регулювання та обліково-аналітичне забезпечення діяльності суб'єктів на мікро- та макрорівнях»; «Управління інвестиційно-інноваційною діяльністю»; «Управління освітньою діяльністю у цифровому просторі».

Матеріали подано в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

*Матеріали конференції доступні для перегляду на офіційному сайті університету
за адресою <https://msu.edu.ua/konferenciji-seminari/>*

© Мукачівський державний університет, 2020
© Кафедра менеджменту та управління економічними процесами, 2020

ПРОГРАМНИЙ КОМІТЕТ

Голова: **Щербан Тетяна Дмитрівна** – ректор, Мукачівський державний університет, Заслужений працівник освіти України, доктор психологічних наук, професор.

Заступники голови:

Гоблик Володимир Васильович – перший проректор, Мукачівський державний університет, Заслужений економіст України, доктор економічних наук, професор;

Члени програмного комітету:

Проскура Володимир Федорович – завідувач кафедри менеджменту та управління економічними процесами, Мукачівський державний університет, доктор економічних наук, професор;

Вітолд Станковскі – ректор, Державна вища професійна школа ім. кап. Вітольда Пілецького в Освенцеми, Польща (за згодою);

Міхал Ткач – професор, декан факультету, Університет економіки в Братиславі факультет економіки бізнесу в Кошице, Словачька Республіка (за згодою);

Габор Балог – директор, Віденська консерваторія в м. Будапешт, Угорщина (за згодою), PhD;

Кобаль Василь Іванович – проректор з науково-педагогічної роботи, Мукачівський державний університет, кандидат педагогічних наук, доцент;

Стегней Маріанна Іванівна – декан факультету економіки, управління та інженерії, Мукачівський державний університет, доктор економічних наук, професор.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова: **Феєр Оксана Валеріївна** – к.е.н., доцент. *Секретар:* **Товт Тетяна Йосипівна** – к.е.н., доцент. *Члени організаційного комітету:* **Звонар Йолана Петрівна** – к.е.н.; **Лизанець Анжела Гейзівна** – к.е.н., доцент; **Микуланинець Світлана Іванівна** – к.е.н.; **Пугачевська Катерина Йосефівна** – к.е.н., доцент; **Хаустова Ксенія Михайлівна** – к.е.н., доцент; **Паулик Алла Ярославівна** – аспірант; **Попович Олесь Петрівна** – аспірант.

PROGRAM COMMITTEE OF THE CONFERENCE

Head: **Shcherban Tetyana** – Rector of Mukachevo State University, Doctor of Psychology, Professor.

Deputy of the head:

Hoblyk Volodymyr – the first Vice-rector of Mukachevo State University, Doctor of Economic Sciences, Professor;

Members of the Program Committee:

Proskura Volodymyr – Head of the Department of Management and Economic Processes Planning, Mukachevo State University, Doctor of Economic Sciences, Professor;

Witold Stankowski – Rector, State Higher Professional School the name of rtm. Witolda Pileckiego in Oświęcimiu (Poland);

Michal Tkáč – Dean of the Faculty, University of Economics in Bratislava Faculty of Business Economics with seat in Košice, Professor (Slovak Republic);

Balogh Habor – PhD, Chief, Vienna Konservatorium Budapest (Hungary);

Kobal Vasyl – vice-rector on scientific and pedagogical work, Mukachevo State University, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate professor;

Stehney Marianna – Dean of the Faculty of Economics, Management and Engineering, Mukachevo State University, Doctor of Economic Sciences, Professor.

ORGANIZATIONAL COMMITTEE

Head: **Feyer Oksana** – cand. of ec. sc., assoc. prof.

Secretary: **Tovt Tetyana** – cand. of ec. sc., assoc. prof.

Members of the Organizational Committee: **Zvonar Y.** – cand. of ec. sc.; **Lyzanets A.** – cand. of ec. sc., assoc. prof; **Mykulanynets S.** – cand. of ec. sc.; **Pugachevska K.** – cand. of ec. sc., assoc. prof; **Khaustova K.** – cand. of ec. sc., assoc. prof; **Paulyk A.** – postgraduate student; **Popovych O.** – postgraduate student.

«УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНИМИ ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ: РЕАЛІЇ І ВИКЛИКИ»

ТЕМАТИЧНІ НАПРЯМИ РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ:

1. Управління економікою держави в умовах глобальних перетворень.
2. Особливості регіонального управління господарськими процесами.
3. Управління економічними процесами суб'єктів господарювання.
4. Фінансове регулювання та обліково-аналітичне забезпечення діяльності суб'єктів на мікро- та макрорівнях.
5. Управління інвестиційно-інноваційною діяльністю.
6. Управління освітньою діяльністю у цифровому просторі.

«MANAGEMENT OF SOCIO-ECONOMIC TRANSFORMATIONS OF BUSINESS PROCESSES: REALITIES AND CHALLENGES»

TOPICS OF THE CONFERENCE:

1. State economy management under conditions of globalization.
2. Specifics of regional economy management.
3. Economic management for business entities.
4. Financial regulation, accounting and analytical support of entities at micro and macro levels.
5. Management of investment-innovative activity.
6. Education management in digital space.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКОЮ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ

Cherevko H. Kurs walutowy jako instrument regulowania gospodarki kraju w warunkach globalizacji	11
Pugachevska K.S., Pugachevska K.Y. Export orientation of economies in the context of foreign trade liberalisation	14
Pugachevska K.S., Pupkova V.V. Influence of socio-cultural environment on the enterprise foreign economic activity	15
Адаменко І.П. Фінансова політика як інструмент державного регулювання економіки	18
Баранник Л.Б. Управління соціальним захистом населення в Україні та у світі в надзвичайних умовах	21
Білоусова О.С. Нові глобальні виклики та їх вплив на формування фіскального простору для розвитку національної економіки	24
Бриль І.В. Дослідження цифровізації суспільства та економіки	27
Вишневецький О.С. Вплив цифровізації в країнах-членах ЄС на показник «роки здорового життя»	29
Гладинець Н.Ю. Тенденції формування капіталу банківської системи України	33
Голобородько Т.В., Фіщенко О.О. Рівень життя українців: скрутний чи достатній	35
Гуторов А.О. Рента в системі регулювання розвитку національної економіки	37
Звонар Й.П. Вплив глобалізаційних процесів на сучасний стан соціально-трудових відносин в Україні	39
Ігнатишин М.В., Ігнатишин М.І. Валютний ринок України: причини та наслідки дисбалансів	42
Качула С.В. Дієвість бюджетно-податкової політики у забезпеченні соціального розвитку суспільства	44
Кирик Н.В. Методи регулювання валютного курсу	48
Матвієнко Н.М., Матвієнко В.М., Михайлюк Я.Ю. Тенденції розвитку SPA-туризму у Франції: досвід для України	49
Мельниченко О.А. Необхідність урахування настроїв населення при формуванні та реалізації державної соціально-економічної політики	51
Рогач Ю.М., Беленченко І.В. Розвиток соціальної відповідальності ведення бізнесу	53
Росола У.В. Розвиток інфраструктури сільськогосподарсько ринку	55
Рязанова Н.О. «Зелена» логістика як інструмент забезпечення стійкого розвитку альтернативної енергетики	57
Слоква М.Г., П'янкова О.В. Досвід Польщі у просуванні національного бренду	60
Тараненко В.С. Світова практика створення економічних основ соціального забезпечення	64
Щирий Г.Л. Узгодження інтресів учасників бюджетно-податкових відносин у процесі реалізації акцизної політики в Україні	66
Юшин С.О. Партнерські засади активації оптимального поєднання ринкового саморегулювання економічних відносин суб'єктів господарювання та державного регулювання макроекономічних процесів	68

СЕКЦІЯ 2. ОСОБЛИВОСТІ РЕГІОНАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ ГОСПОДАРСЬКИМИ ПРОЦЕСАМИ

Kravchenko S.A. Quality of the institutional environment of the small industrial enterprises	72
Ватаманюк-Зелінська У.З., Костів М.Б. Землі об'єднаних територіальних громад	74
Внукова Н.М. Управління узгодженням протиріч інтересів стейкхолдерів на основі інтеграції наукового, виробничого, людського потенціалу територій	76
Гоблик В.В. Економіка та екологія – єдність і протилежність	79
Кучінка Т. В., Попфалуші В.Я. Вплив малого та середнього бізнесу на регіональний розвиток	82
Лизанець А.Г., Машкаринець М.С. Управління розвитком санаторно-курортних закладів області	84
Максютова О.В. Інтегруюча роль туризму у розвитку регіональної економіки	87
Маркова Е.В. Роль малих міст у реалізації структурних процесів в умовах децентралізації	89
Мельникова М.В. Про особливості господарювання в сфері життєзабезпечення міста на постконфліктних територіях	91
Микуланинець С.І. Оцінка логістичного потенціалу туристично-рекреаційного комплексу регіону	93
Пасічник Ю.В. Модель управління територіальним адміністративно – господарським комплексом	97
Паулик А.Я. Фактори конкурентоспроможності економіки регіону	100
Певсе Г.Т. Напрямки підвищення інвестиційної привабливості транскордонного регіону	101
Рунчева Н.В. Стратегія управління корпоративним розвитком сільського господарства	104
Сенкевич О.Ф. Трансформаційні процеси територіально-економічних систем в умовах цифровізації суспільства	106
Топчій О.О., Лінтур І.В., Архангельська А.-М.І. Регіональні диспропорції у сфері житлово-комунального господарства	108
Трушкіна Н.В. Регіональні особливості розвитку транспортно-логістичної системи Причорноморського економічного району	111
Тягунова Н.М., Спориш О.А., Клепа О.Ю. Підприємницький потенціал з крафтового виробництва товарів як точка зростання економіки регіону	114
Черничко Т.В., Черничко С.Ф. Проблеми регулювання ринку трудових ресурсів на регіональному рівні	117
Чорій М.В. PR–технології як засіб просування фестивалів	119

СЕКЦІЯ 3. УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМИ ПРОЦЕСАМИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Dumik N.A. Efficiency of strategic management of human resources	121
Kupriyenko I.V. Labor potential as a guarantee of efficient management in enterprise	123
Porovych O.P. The role of marketing planning as an organizational and management process in enterprise development	124

Поровуш О.Р., Русун О.І. Efficiency in the management in the recruitment and selection of staff as the key to the sustainable development of the enterprise	126
Бакун Ю.О. Управління господарською діяльністю суб'єктами агропромислового виробництва з урахуванням викликів їхнього розвитку	128
Біленко О.В., Ширіна О.О. Підходи до управління персоналом в зарубіжних компаніях	131
Бойко В.В. Управлінська діагностика автотранспортного підприємства в сучасних умовах	134
Братюк В.П. Антикризове управління як складова забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства	136
Булєєв І.П., Брюховецька Н.Ю., Чорна О.А. Інтелектуалізація виробництва промислових підприємств в умовах переходу до індустрії 4.0	139
Ганоцька С.О. Забезпечення якості управління кадрами в соціокультурній сфері	143
Градобосва Є.С. Щодо чинників впливу на процеси господарювання підприємств сфери життєдіяльності міста на постконфліктних територіях	146
Гринів Н.Т., Наконечна Т.В., Данилович О.Т. Публічні закупівлі як основа найбільш раціонального забезпечення підприємств матеріально-технічними ресурсами	148
Гузь К.О., Джур О.Є. Інформаційні технології в туристичному бізнесі	150
Ємельянов О. Ю. Групування та оцінювання механізмів адаптації підприємств до змін у їх зовнішньому середовищі	153
Задерей А.Є. Організаційна культура як метод управління людськими ресурсами	156
Звонар Й.П. Напрями удосконалення управлінської праці сучасного керівника за допомогою прийомів самоменеджменту	158
Ігнатенко М.М. Залучення концепцій соціальної відповідальності й державно-приватного партнерства у здійсненні суспільного економічного розвитку	160
Ковальчук І.Є., Савчук В.С. Конкурентоспроможність підприємства як теоретична дефініція та алгоритм його оцінювання в контексті стратегічного управління	162
Козик В.В., Петрушка Т.О., Крет І.З. Групування заходів з ресурсозбереження на підприємствах та визначення чинників, які його стимулюють	165
Кудлай В.Г. Партисипативне управління як чинник підвищення ефективності управління персоналом	167
Кулик А.В. Сутність механізму забезпечення фінансової безпеки підприємства	170
Кучеренко С.Ю., Леваєва Л.Ю. Зміст, чинники утворення трудових ресурсного потенціалу та інструменти управління його розвитком на рівні підприємств	172
Лабенська Ю.Д. Вірусний маркетинг, як чинник зростання ефективності діяльності підприємства	175
Лесик Л.І. Застосування результатів оцінювання вартості підприємств при визначенні величини їх економічного потенціалу	177
Лизанець А.Г., Фількіна Б.І. Диверсифікація як фактор підвищення конкурентоспроможності підприємства індустрії гостинності	179
Лизанець А.Г., Химич В.В. Застосування дистанційних форм зайнятості на сучасному ринку праці	183
Мігай Н.Б., Димбовська Л.І. Напрями управління розвитком виробничого потенціалу підприємства	186
Передало Х.С. Емоційний інтелект та його роль в підприємницькій сфері	189
Петрушка Т.О. Визначення та аналізування основних чинників, які обумовлюють рівень конкурентоспроможності промислового підприємства та його продукції	191

Пугачевська К.Й. Сучасні тенденції управління організаціями	194
Савчук В.С. Цифрові технології як стратегічний напрям конкурентоспроможності готельно-ресторанного господарства	196
Симак А.В., Ємельянов О.Ю., Юхман Я.В. Головні риси фінансової стійкості підприємств та чинники її формування	198
Товт Т.Й., Береш К.І. Необхідність забезпечення конкурентоспроможності підприємства в умовах змін	201
Товт Т.Й., Меденці І.В. Управління комунікаціями при реалізації проектів підприємства	202
Федосєєва Г.С. Активізація зовнішньоекономічної діяльності виробників сільськогосподарської продукції України	205
Феєр О.В., Олексин Д.В. Основні тенденції розвитку підприємств індустрії краси	208
Феєр О.В., Сорока В.В. Основні підходи до визначення дефініції «сталий розвиток підприємства»	210
Феєр О.В., Химинець І.В. Особливості управління вітчизняними закладами ресторанного господарства в умовах карантину	212
Харченко Г.А., Кот В.С. Формування організаційної культури підприємства	213
Хмарська І.А. Ринок агропродовольчої продукції: проблеми та перспективи	215
Хомич О.В. Сучасні підходи щодо управління якістю первинної медичної допомоги	218
Якубов О.В. Потенціал поведінкового концепту в управлінні фінансами підприємства	220

СЕКЦІЯ 4. ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ НА МІКРО- ТА МАКРОРІВНЯХ

Головачко В.М. Туристична діяльність: особливості та облік	224
Головачко В.М., Заяць О.Є. Особливості обліку витрат інноваційної діяльності	226
Коваль С.В. Облік та аналіз виробничих витрат підприємств як основа прийняття управлінських рішень щодо їх оптимізації	228
Круковська О.В. Фінансовий облік та оцінка основних засобів аграрних підприємств	229
Кукурудзяк Л.В., Меліховець Г.А. Якісні вектори обліково-аналітичного забезпечення підприємств	231
Кучеренко М.А. Організація обліку фінансової звітності у сільськогосподарських кооперативах за національними та міжнародними стандартами	234
Ліба Н.С., Максименко Д.В. Впровадження системи управлінського обліку на підприємствах готельно-ресторанного бізнесу	236
Мармуль Л.О. Методичні засади обліку й економічної оцінки трудових ресурсів у діяльності підприємств	239
Михальчинець Г.Т., Михальчинець Н.О. Умови забезпечення та методичні підходи до оцінки фінансово-економічної безпеки підприємства	240
Нестерова С.В. Аналіз різниці прибутку за методами ТАС та МС на основі оцінки динаміки запасів	243
Нікола С.О. Аналіз угод злиттів та поглинань в Україні в умовах євроінтеграції	246

Список використаних джерел:

1. Ющак Ж.М. *Особливості обліку витрат інноваційної діяльності* / Ж. М. Ющак // *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю та аналізу. Сер. :Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. -2014. – Вип.3(30). – С.449-457.*
2. Уткин Э.А. *Курс менеджмента: Учебник для вузов. – М.: Зерцало, 2001. – 448с.*
3. Яламова Є. С. *Особливості обліку інноваційних витрат* / Є. С. Яламова // *Сучасні проблеми і перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в умовах глобалізації економіки. – 2010. – № 2. – С. 432–439.*

УДК 658.152

С.В. КОВАЛЬ

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку і оподаткування,
Херсонський державний аграрно-економічний університет,
м. Херсон, Україна

ОБЛІК ТА АНАЛІЗ ВИРОБНИЧИХ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВ ЯК ОСНОВА ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ ЩОДО ЇХ ОПТИМІЗАЦІЇ

Облік та аналіз витрат на виробництво й реалізацію продукції являє собою об'єктивно необхідний елемент управління діяльністю підприємств. На це вказується у працях Л. Коваленко [2], М. Корінько [1], Т. Котенко, Г. Тітаренко [1], Л. Ремньова [2]. Узагальнюючи та опрацьовуючи облікову інформацію про досягнуті результати, економічний аналіз науково обґрунтовує управлінські рішення, виступаючи при цьому сполучною ланкою між обліком і прийняттям рішень. Перший етап його здійснення є підготовчим.

На даному етапі визначаються мета, завдання й об'єкти аналізу, обґрунтовуються вимоги до обліково-інформаційного забезпечення, здійснюється вибір методів і моделі аналізу. Другий етап – аналітично-розрахунковий. На даному етапі обґрунтовуються система оцінювальних показників, методи їх розрахунку, здійснюється безпосередній розрахунок показників, групування і зіставлення витрат за вибраними класифікаційними ознаками.

Важливими умовами аналітично-розрахункового етапу аналізу слід вважати забезпечення вимог до зіставності показників, що аналізуються в часі, методах розрахунку з тим, щоб була можливість перевірити достовірність і надійність результатів розрахунку [3, с. 205]. З цих позицій необхідно, щоб показники, які аналізуються, носили наскрізний характер, аналізувались і розраховувались за ідентичний період часу на єдиній методологічній основі. Третій етап знаменує порівняльний аналіз розрахункових показників за моделлю: «результати – витрати виробництва». Необхідність цього етапу аналізу викликана специфікою функцій витрат в забезпеченні ефективності виробництва.

Аналізувати процеси зниження витрат виробництва і оцінювати ефективність їх здійснення доцільно на основі використання моделі: «результати – витрати». При цьому доцільно оцінювати динаміку витрат виробництва і порівнювати її зі змінами результатів виробництва [4, с. 5]. Висновки цього етапу аналізу формують вихідну інформацію для прийняття управлінських рішень у сфері управління витратами і ефективністю роботи підприємства.

Четвертий етап – це аналіз структури витрат виробництва. На основі розрахунків питомої ваги найбільш вагомих видів витрат в їх загальній величині можна дослідити за певний період часу зміни, що відбулись у виробництві в процесі ринкових змін: як вплинула лібералізація цін на сировину, матеріали, енергетичні ресурси на загальну величину витрат виробництва; як змінилась оплата праці основних працівників у складі загальної величини витрат тощо.

На п'ятому етапі узагальнення результатів аналізу передбачає здійснення таких аналітичних робіт: групування витрат виробництва за визначеними класифікаційними ознаками і визначення динаміки їх загальної величини і основних видів за період, що аналізується; виявлення важливих тенденцій у змінах структури витрат виробництва, дослідження причин, які вплинули на ці зміни; оцінка впливу динаміки витрат виробництва на динаміку результатів роботи підприємства і ефективність виробництва [5, с. 90].

Важливим критерієм в оцінці ефективності управління витратами є випередження темпів зростання результатів виробництва порівняно з темпами зростання витрат. Слід враховувати, що при зіставленні результатів виробництва і витрат, які забезпечили ці результати, можуть мати місце різні ситуації. Обґрунтування та ухвалення рішень з удосконалення управління витратами виробництва здійснюється на шостому етапі аналізу.

Залежно від результатів, можуть прийматися рішення з удосконалення форм обліку й групування витрат за місцями їх виникнення, введення додаткових операцій контролю, підвищення відповідальності за дотримання витрат у запланованих обсягах, здійснення стимулюючих мотивацій до зниження витрат, раціонального використання всіх видів виробничих ресурсів тощо [6, с. 62]. Обрання напрямів удосконалення управління витратами виробництва, таким чином, має здійснюватися відповідно до мети і завдань системи управління витратами, враховуючи її ієрархічний характер, організацію та структуру.

Список використаних джерел:

1. Корінько М.Д., Титаренко Г.Б. *Концептуальні основи управління витратами суб'єктів господарювання в умовах удосконалення ринкових відносин. Актуальні проблеми економіки.* 2009. № 9. С. 126-131.
2. Коваленко Л.О., Ремньова Л.М. *Фінансовий менеджмент: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. К. : Знання, 2005. 485 с.*
3. Мармуль Л.О., Романюк І.А. *Фінансове забезпечення та податкові аспекти розвитку туристичної діяльності в Україні. Економічний вісник університету, (42), 2019. С. 204-210.*
4. Ігнатенко М.М. *Фінансово-інвестиційна діяльність аграрних підприємств у форматі соціальної відповідальності. Агросвіт. № 8. 2019. С. 3-6.*
5. Цимбалюк Л.Г., Скригун Н.П. *Чинники, резерви та шляхи зниження витрат виробництва як основа зменшення ціни товару. Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. 2011. № 3(15). С. 88-95.*
6. Романюк І.А. *Нові чинники та концепції здійснення інтенсифікації сільського господарства. Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. 2016. №4 (36). С. 60-63.*

УДК 657:634.1

О.В. КРУКОВСЬКА

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку і оподаткування,
Херсонський державний аграрно-економічний університет,
м. Херсон, Україна

**ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК ТА ОЦІНКА ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ
АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ**

Важливим напрямом та завданням обліку основних засобів аграрних підприємств є їх оцінка. Фінансовий облік основних засобів – це, у певному розумінні, безперервний

Наукове електронне видання

**УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІЇ І ВИКЛИКИ**

**Збірник тез доповідей
II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції**

6-7 квітня 2020 р.

Відповідальний за випуск:

*Феср О.В. – к.е.н., доц., доцент кафедри менеджменту
та управління економічними процесами,
відповідальна за наукову роботу кафедри*

Технічний редактор:

Товт Т.Й. – к.е.н., доцент

Формат 60*84/16
Гарнітура Times New Roman
Ум. друк. арк. 27,90

Адреса видавництва:

Мукачівський державний університет,
вул. Ужгородська, 26, м. Мукачево, Закарпатська обл., 89600
тел./факс: (03131) 2-11-09. E-mail: rvc@mail.msu.edu.ua